

Liite 2: Rovaniemen tulevaisuuskysely

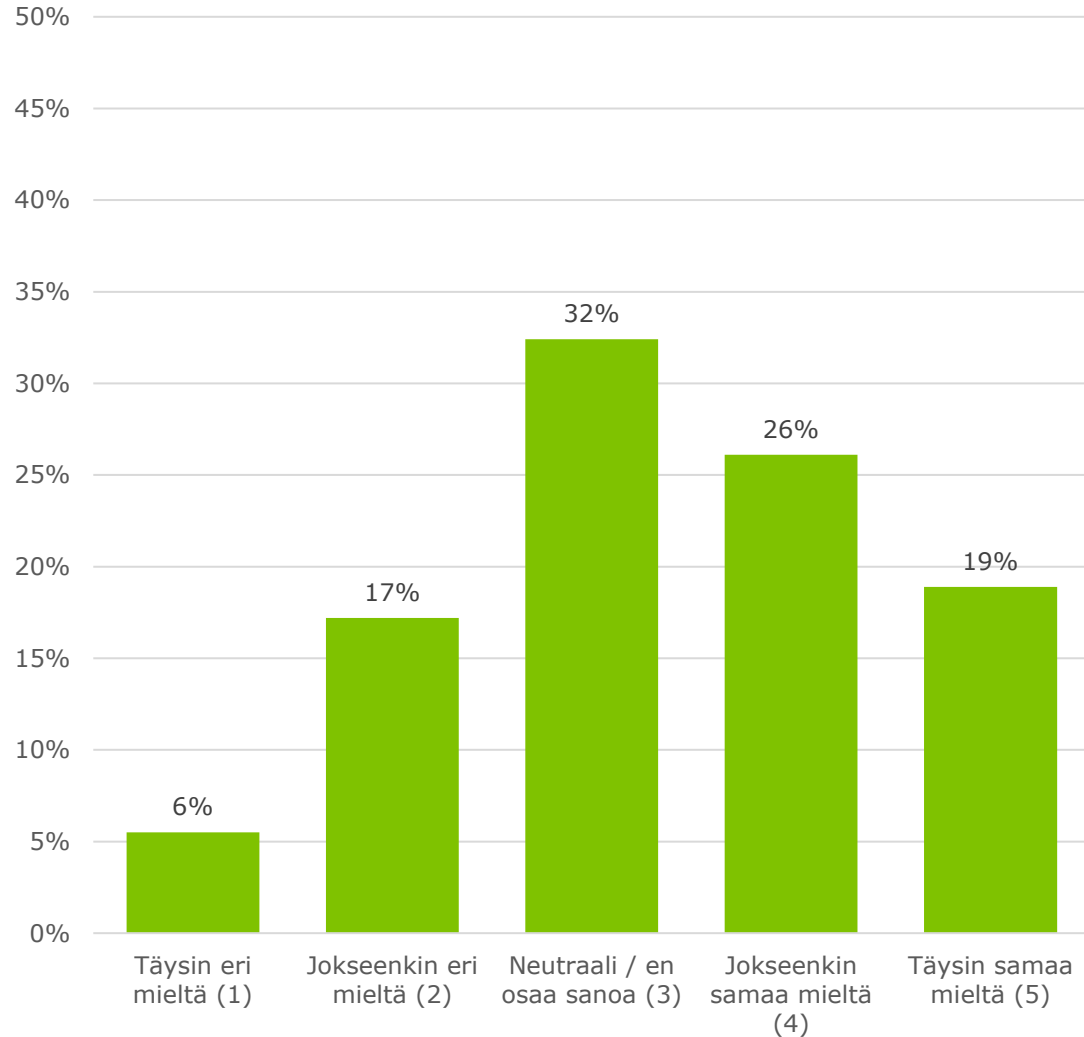
TULOKSET JA ANALYYSI 26.8.2024

ROVANIEMEN TULEVAISUUS- JA KEHITYSKUVA 2050

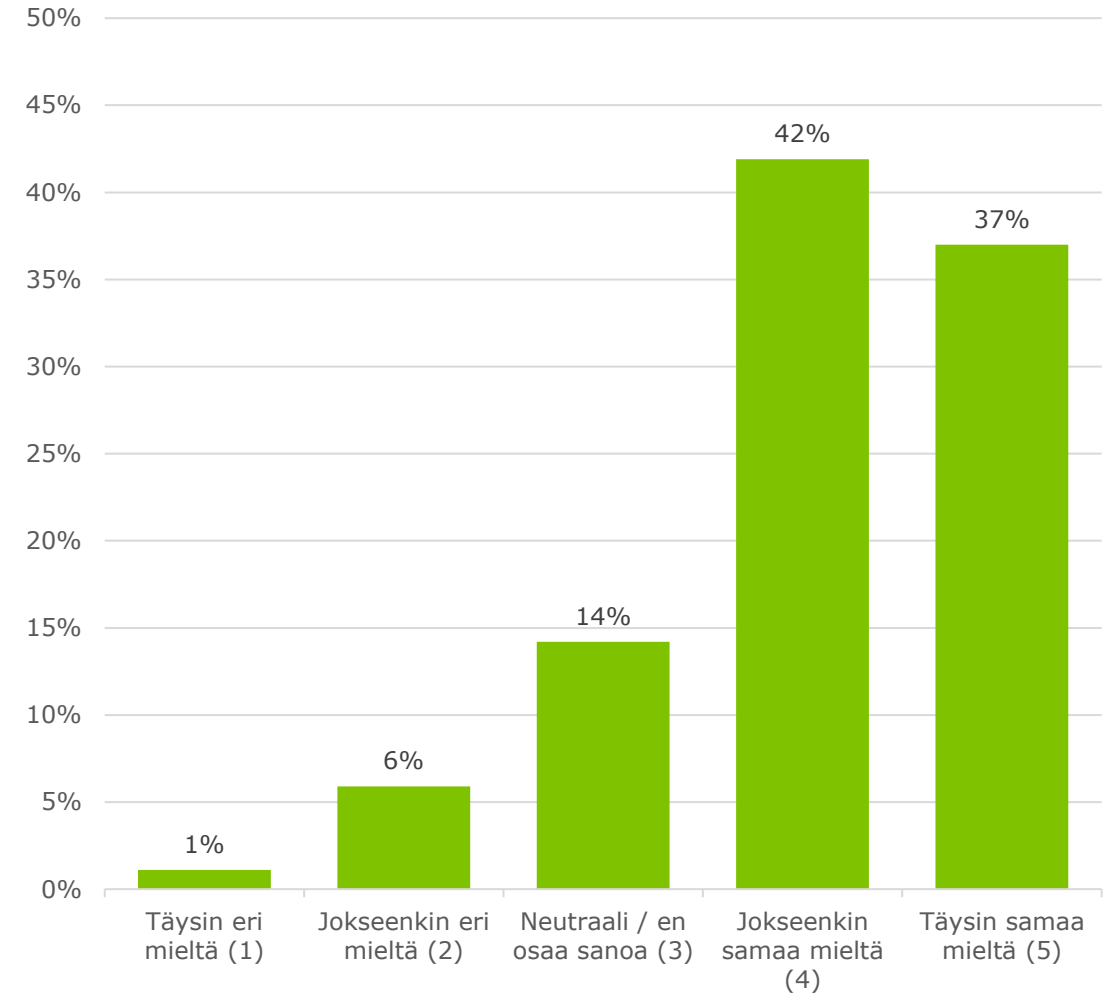
Kyselyn yhteenveto - 10 pointtia

1. Voimakkaan väestönkasvun tavoitteluun suhtaudutaan suurimmaksi osaksi neutraalisti tai myötämielisesti.
2. Asukkaiden ja matkailijoiden tarpeiden huomioimiseen toivotaan tasapainoa, sillä iso osa vastaajista näkee että matkailuun panostetaan paikallisten kustannuksella. Matkailu tunnistettiin toisaalta tärkeänä alana ja siihen haluttiin panostettavan jatkossakin.
3. Vastaajat korostavat tilapäisen työvoiman tarvetta ja he ovat avoimia muualta tuleville.
4. Rovaniemeläiset haluavat pitää huolta heikommin pärjäävistä alueista ja ihmisistä.
5. Puhdas luonto nähdään Rovaniemen elinehtona, mutta sitä halutaan hyödyntää monin eri tavoin.
6. Keskustasta halutaan viihtyisä, vihreä, käveltävä ja pyöräiltävä, vaikka autoilu kärsisi.
7. Asuinalueiden täydennysrakentaminen ja tiivistäminen herättää tunteita, mutta suurin osa kannattaa niitä, mikäli ne johtavat joukkoliikenteen, palveluiden ja lähiympäristön kehittymiseen.
8. Ilmastonmuutos ja luontokato tunnistetaan merkittäväksi paikalliseksi riskitekijöiksi, ja vastaajista yli puolet on halukkaita muuttamaan elämäntyyliään kestävämmäksi.
9. Tulevaisuuden elinkeinoina nähdään mm. matkailu, luonnonvara- ja biotalous, kiertotalous, puolustus ja turvallisuus sekä luovat alat. Teollisuutta ja kaivostoimintaa ei tunnisteta paikallisesti tulevaisuuden aloina.
10. Taustatiedot: kysely oli kaikille avoin ja vastaukset kerättiin kesällä 2024. Vastaajia oli 477, joista 66 % naisia. Vastaajia oli kaikista ikäluokista. Vastaajista yleisimpiä olivat pientalossa asuvat lapsiperheet, ja vastaajista suurin osa oli työssäkäyviä paikallisia.

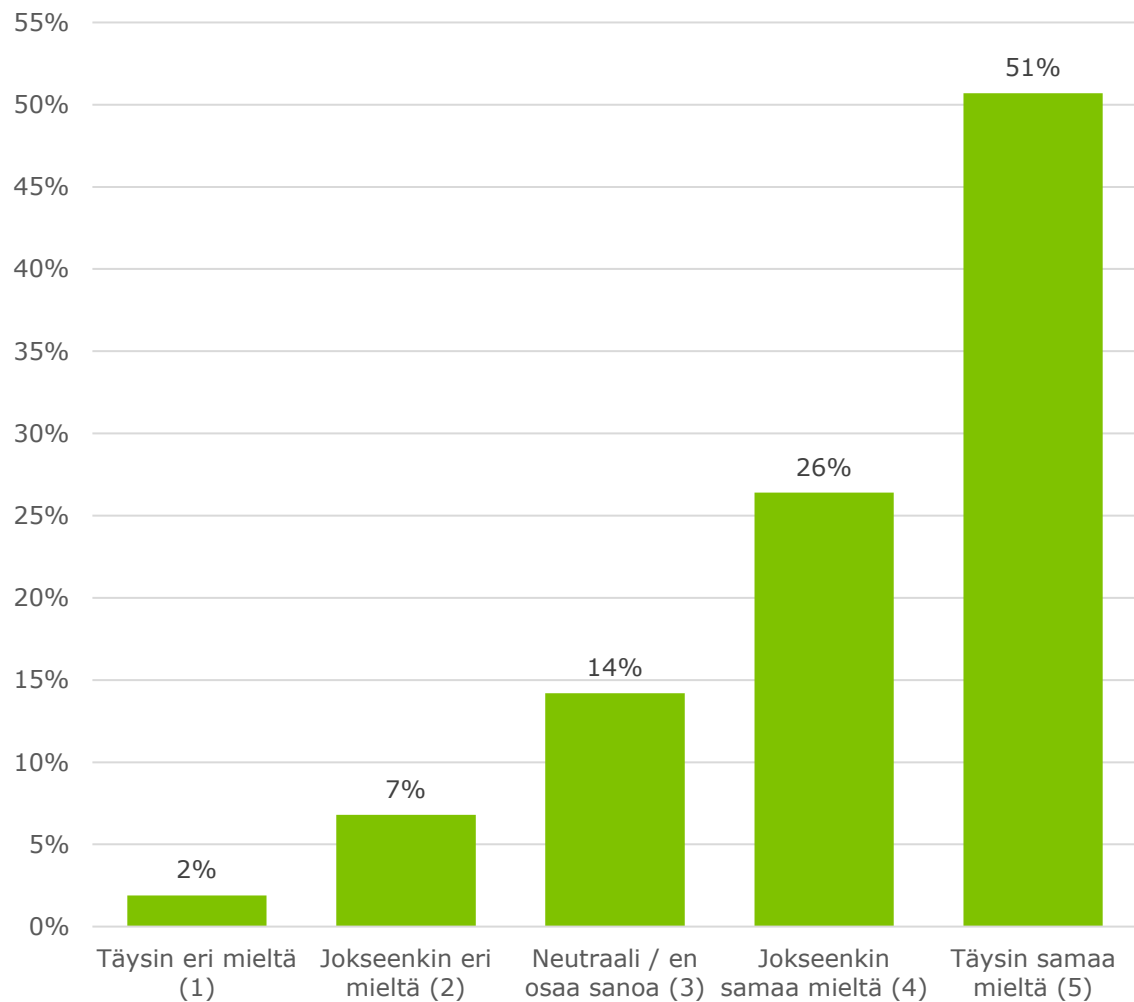
1. Rovaniemen tulisi tavoitella jatkossa nykyistäkin voimakkaampaa väestönkasvua (n=472)

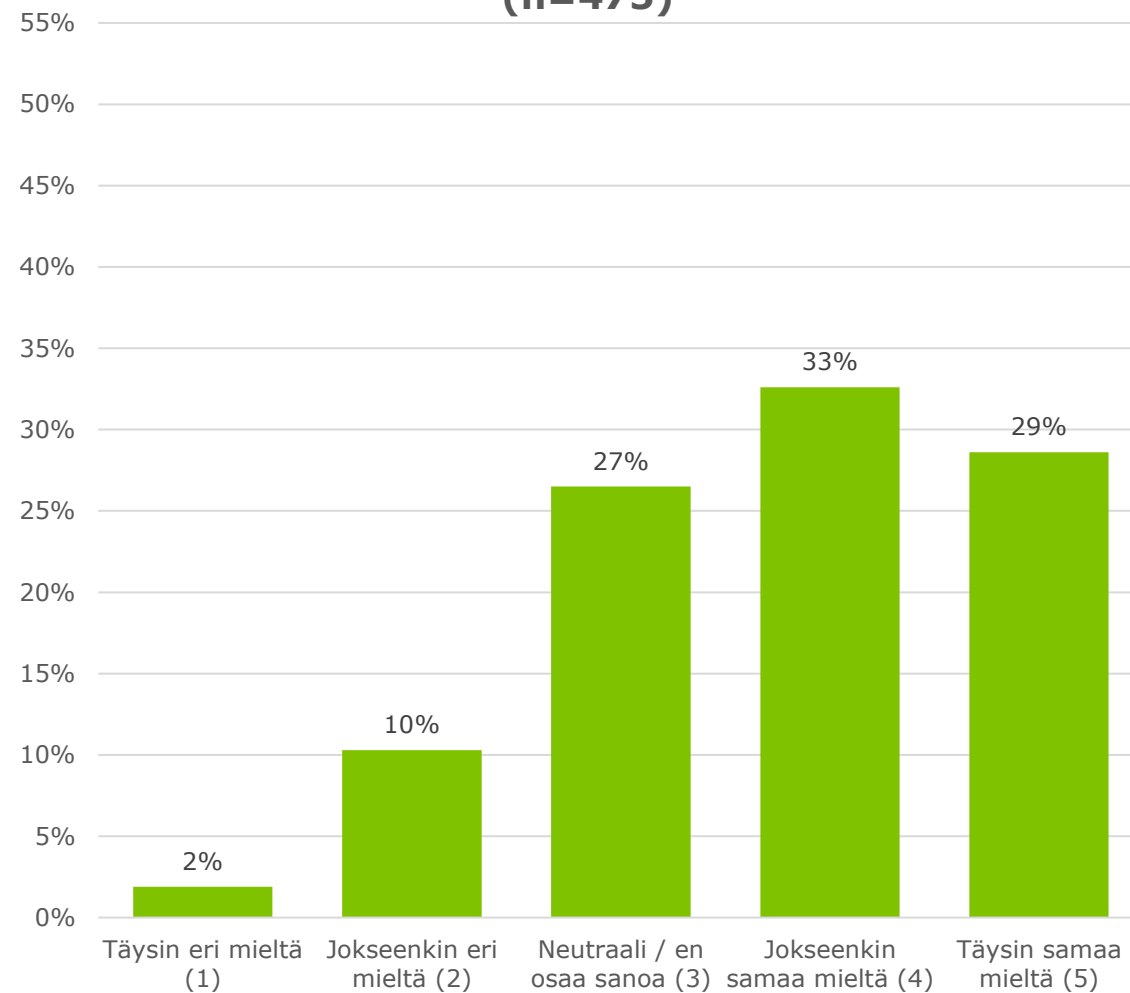
2. Tilapäisen työvoiman saatavuus on Rovaniemelle tärkeää esimerkiksi matkailu-, sosiaali- ja terveysaloilla (n=473)

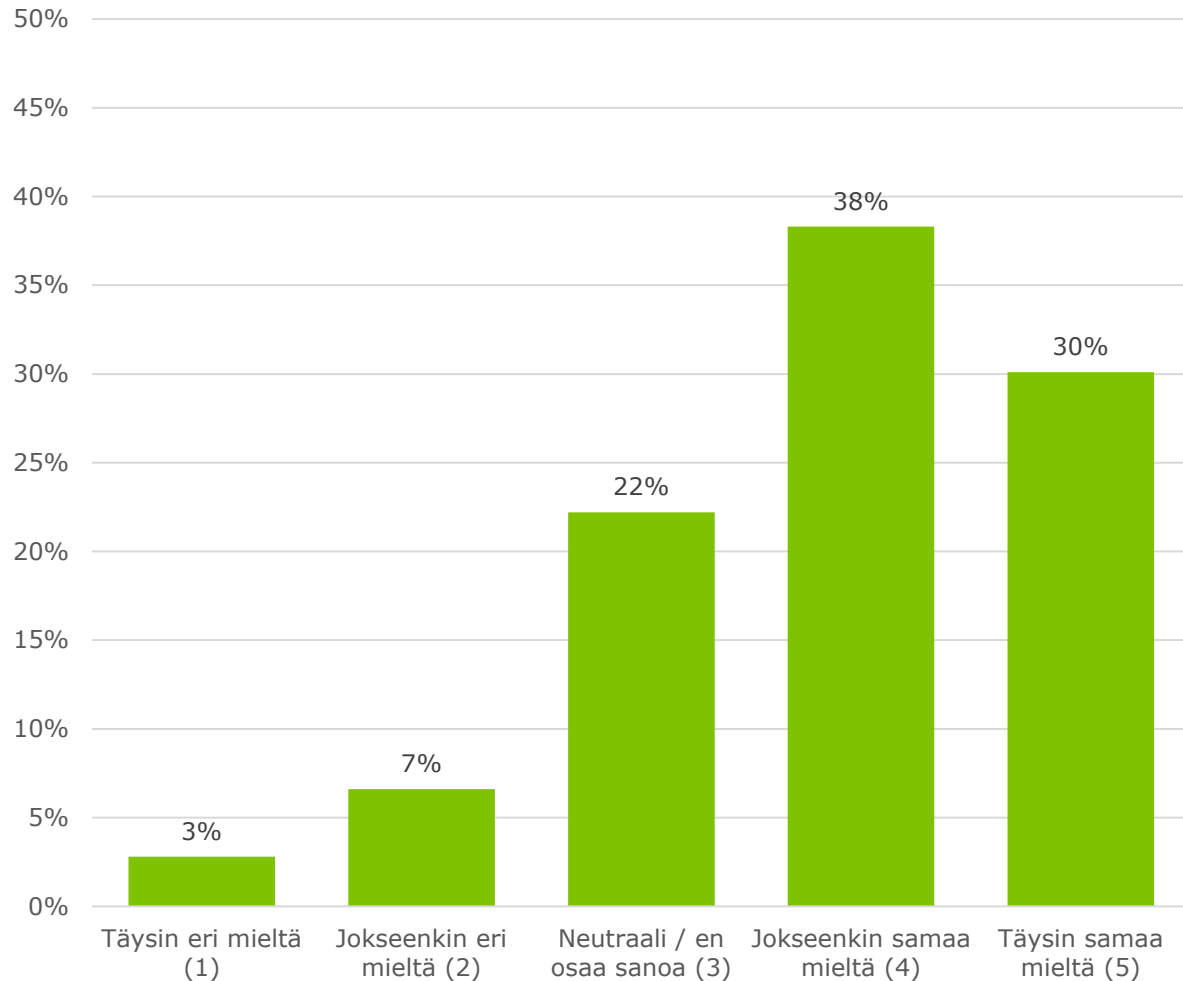
3. Mielestäni Rovaniemellä on tilaa eri-ikäisille, erilaisissa elämäntilanteissa oleville ja eri taustoista tuleville ihmisille (n=473)

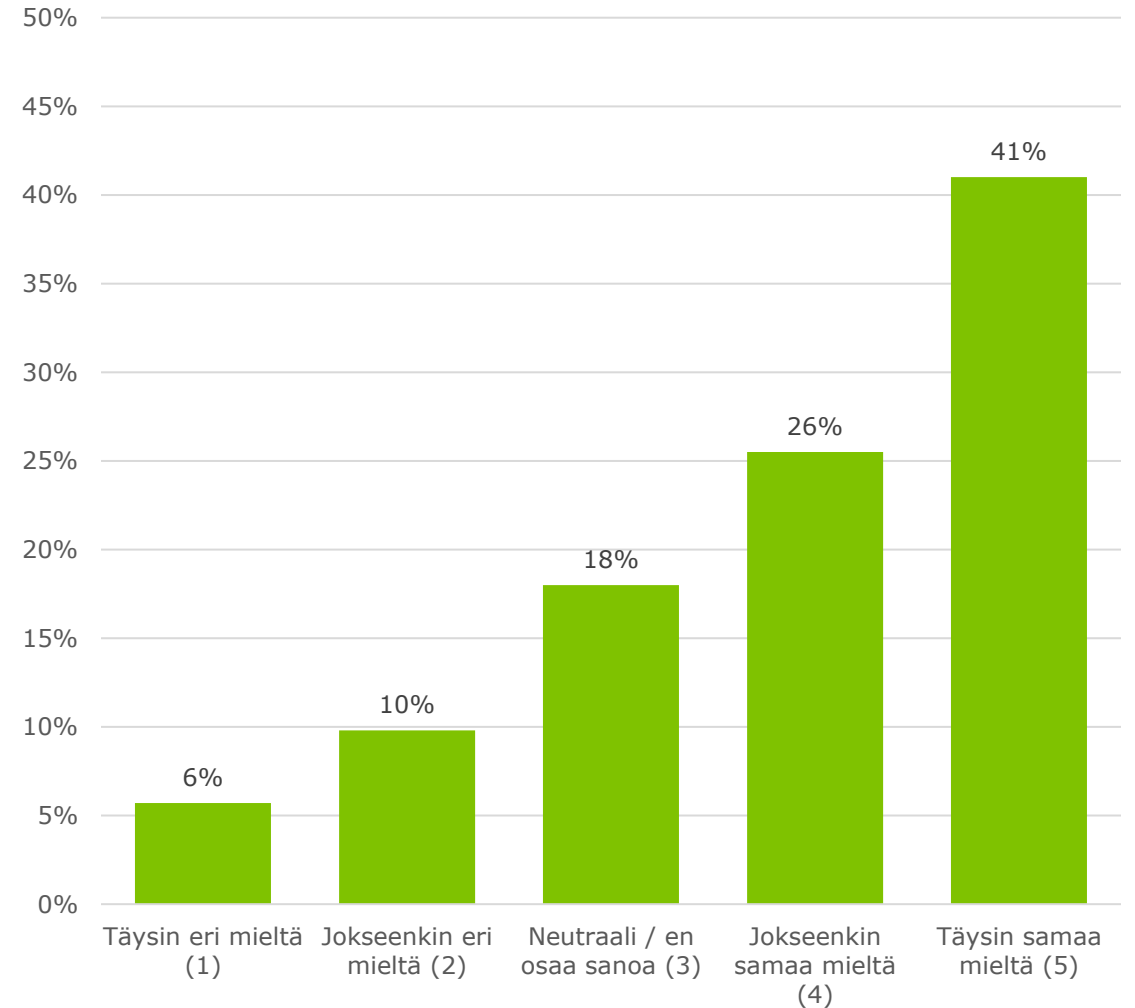
4. Rovaniemen asuinalueiden välisiä eroja tulisi pyrkiä vähentämään nykyistä tehokkaammin, vaikka se tarkoittaisi vahvempaa panostamista tiettyihin alueisiin (n=475)

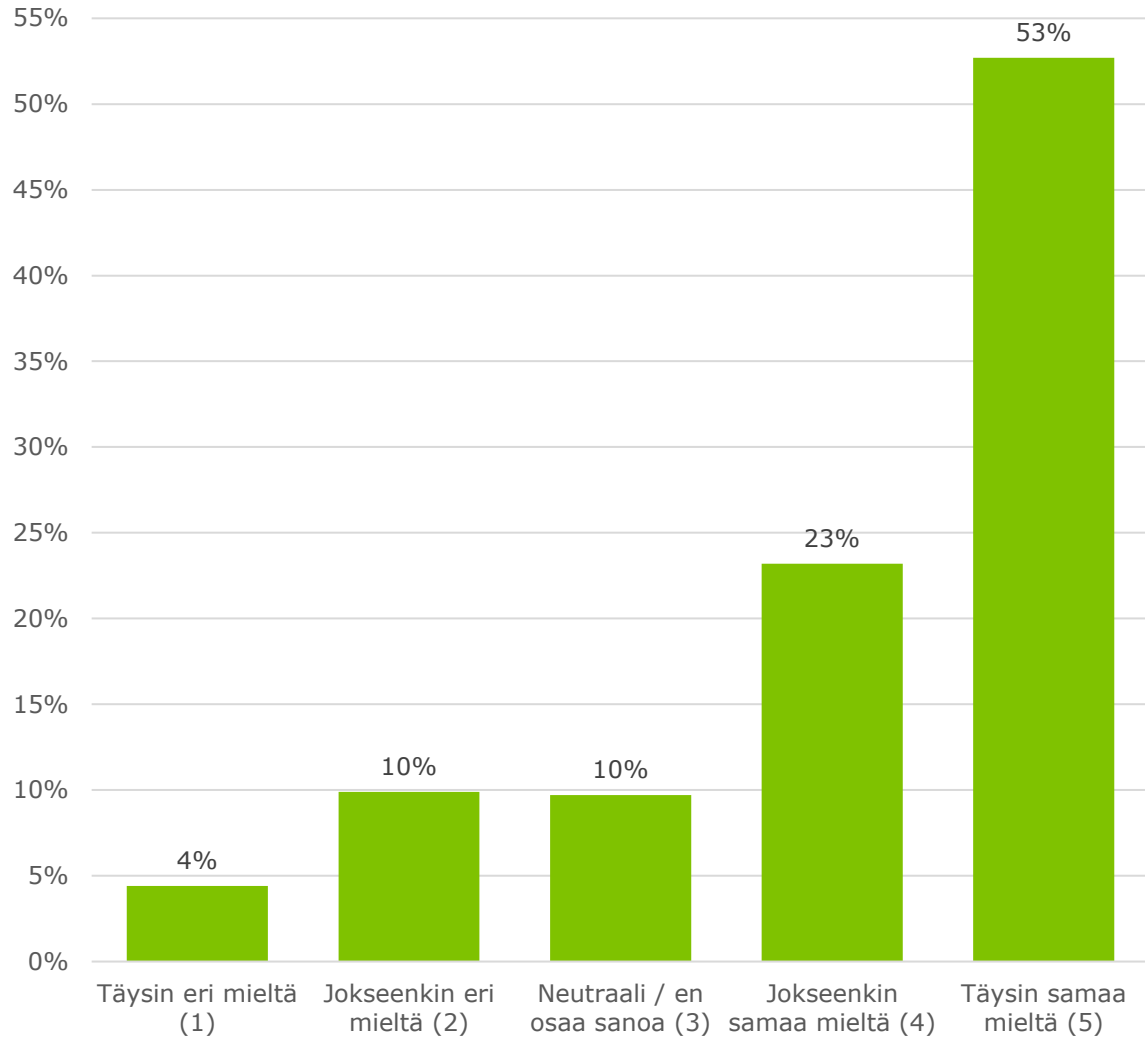
5. Rovaniemellä tulisi edistää haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien (esimerkiksi pienituloiset, vieraskieliset, pitkäaikaissairaat) elinolosuhteita nykyistä aktiivisemmin (n=472)

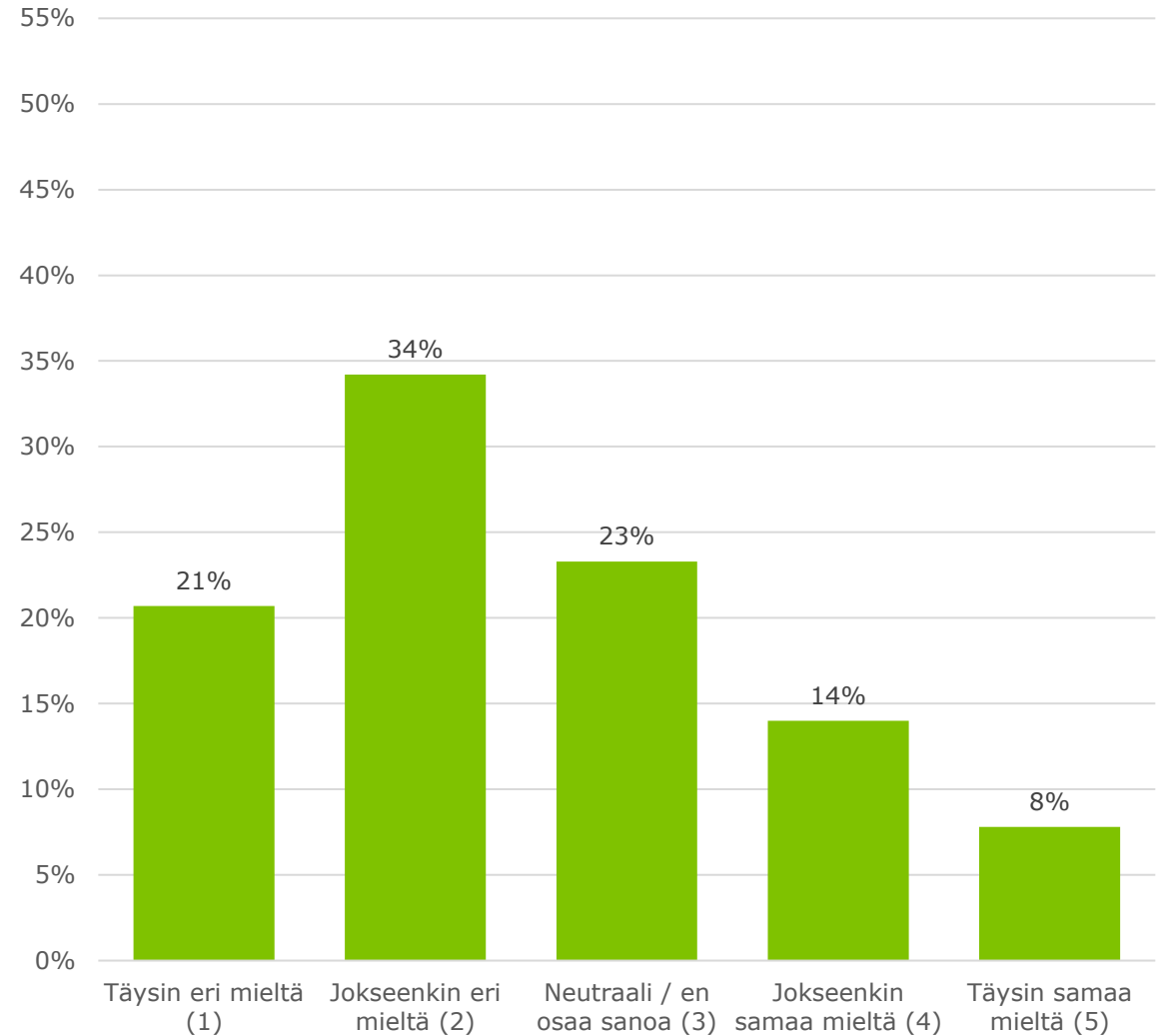
6. Asuinalueellani tulisi olla eri elämäntilanteisiin ja -vaiheisiin soveltuvia asuntoja (vuokra, omistus, kerrostalo, rivitalo, pientalo) (n=471)

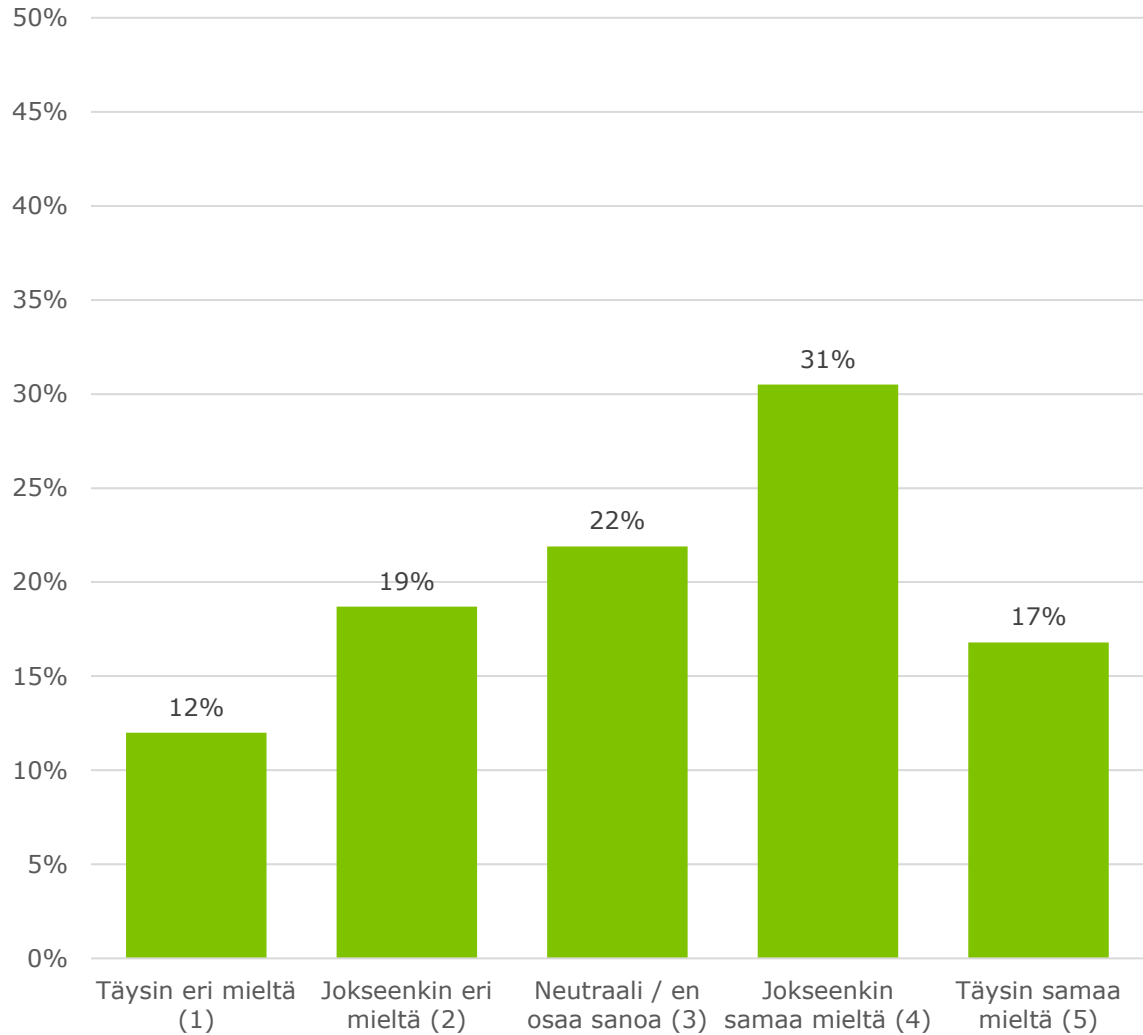
7. Rovaniemen keskustaan tulisi lisätä viihtyisiä viheralueita ja tapahtumapaikkoja sekä kävely- ja pyöräilyväyliä, vaikka se vaikeuttaisi esimerkiksi autoliikennettä ja pysäköinti siirtyisi kauemmaksi (n=474)

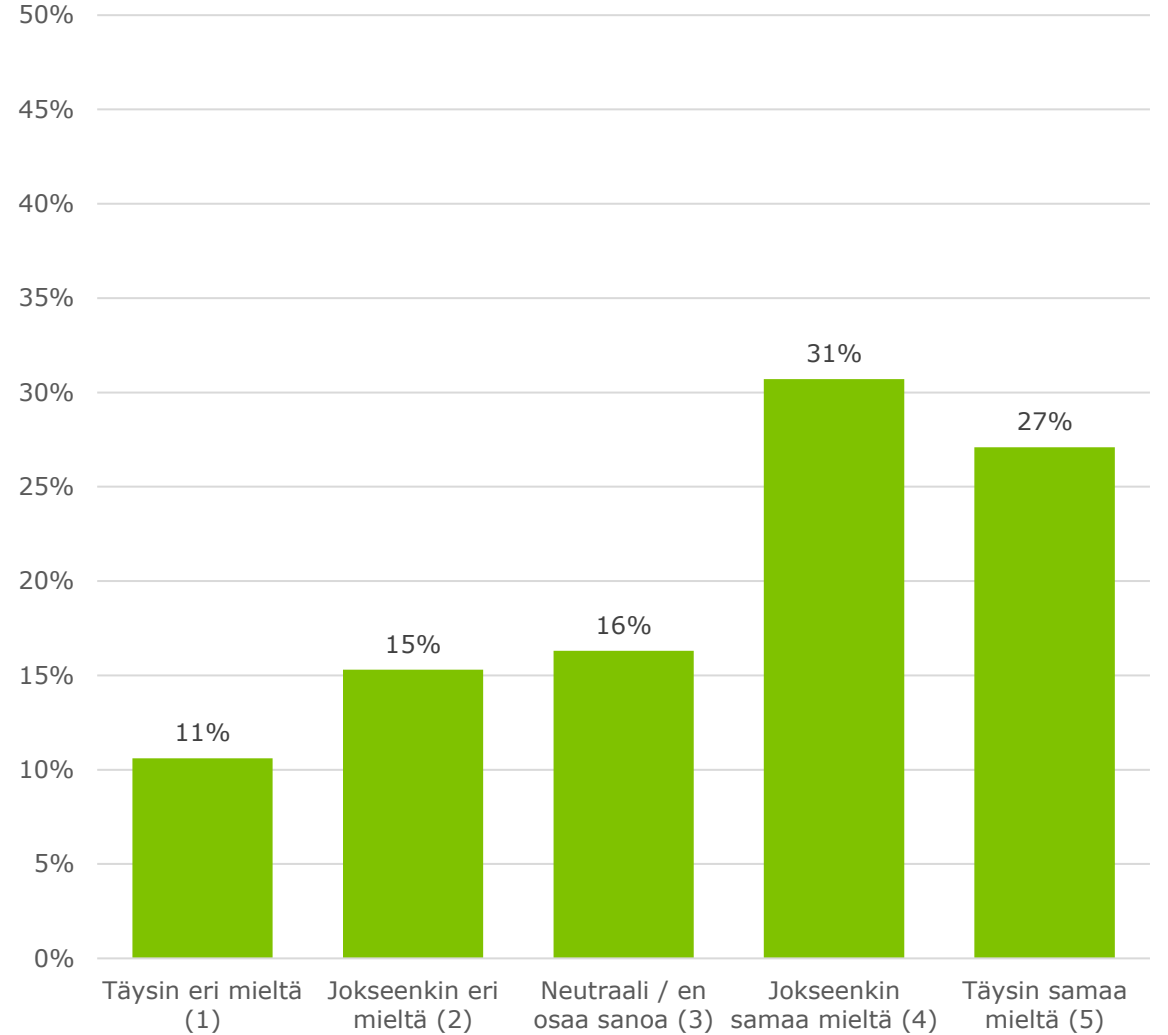
8. Mikäli uusille muuttajille tarvitaan merkittävä määrä uusia asuntoja, niin keskustan lähialueiden teollisuuden ja isojen markettien tulisi väistyä asumisen tieltä (n=473)

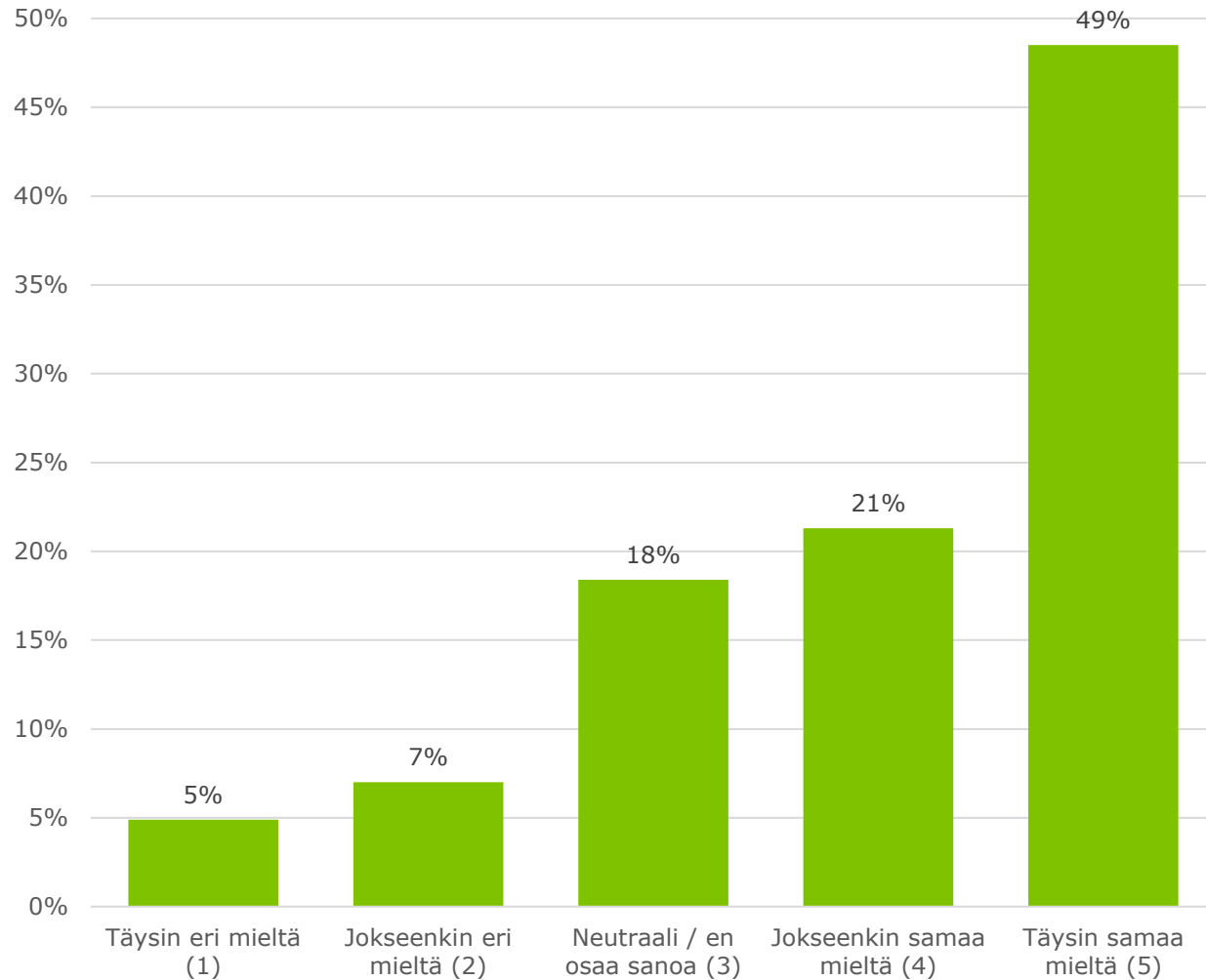
9. Hyväksyn alueellani täydentävän ja tiivistävän rakentamistavan, jos sillä parannetaan joukkoliikennettä, palveluita ja lähiympäristöä (n=475)

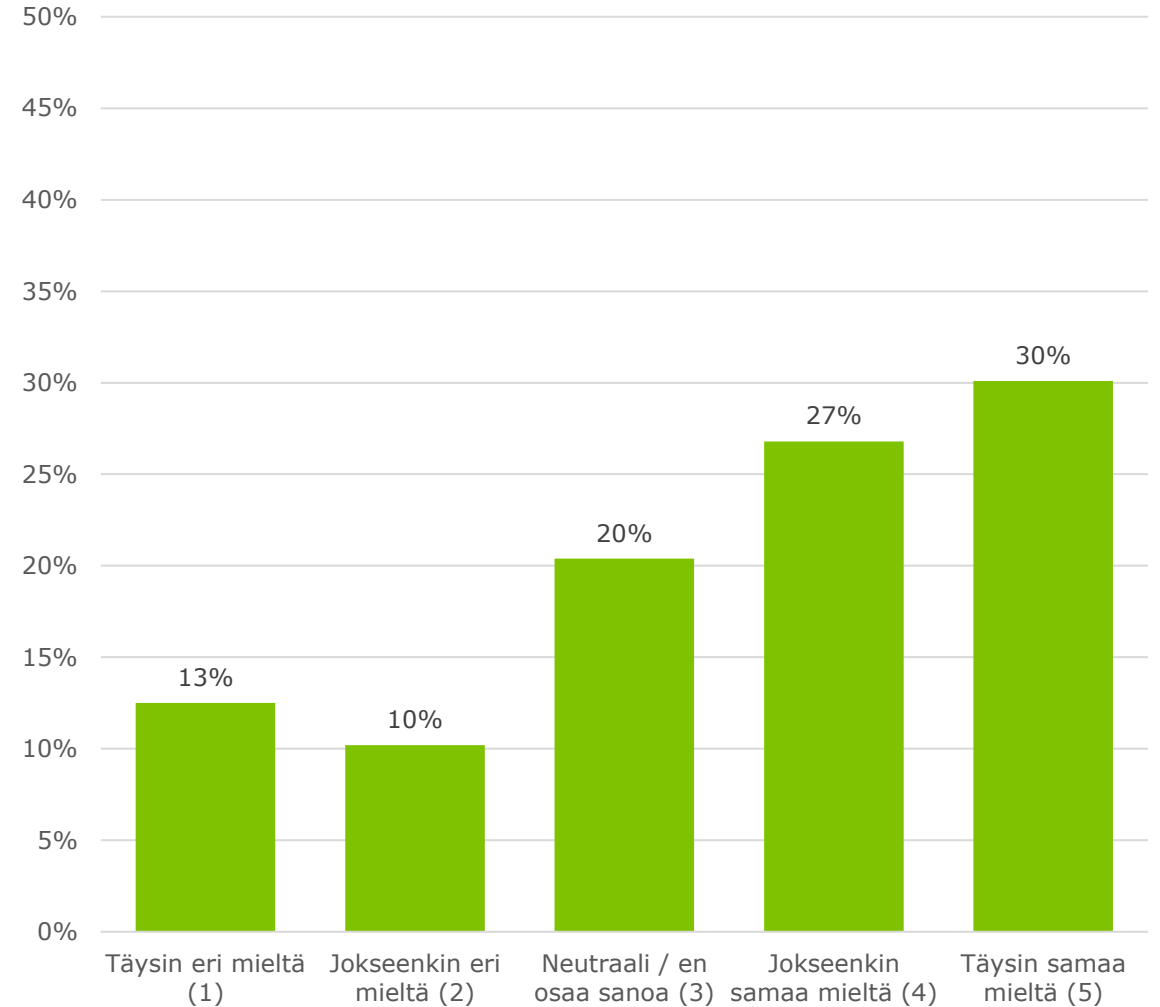
10. Jos valitsen asuinpaikan haja-asutusalueelta hyväksyn, että lähipalveluja (kuten kauppaa, joukkoliikennettä tai koulua) ei voida välttämättä tarjota (n=472)

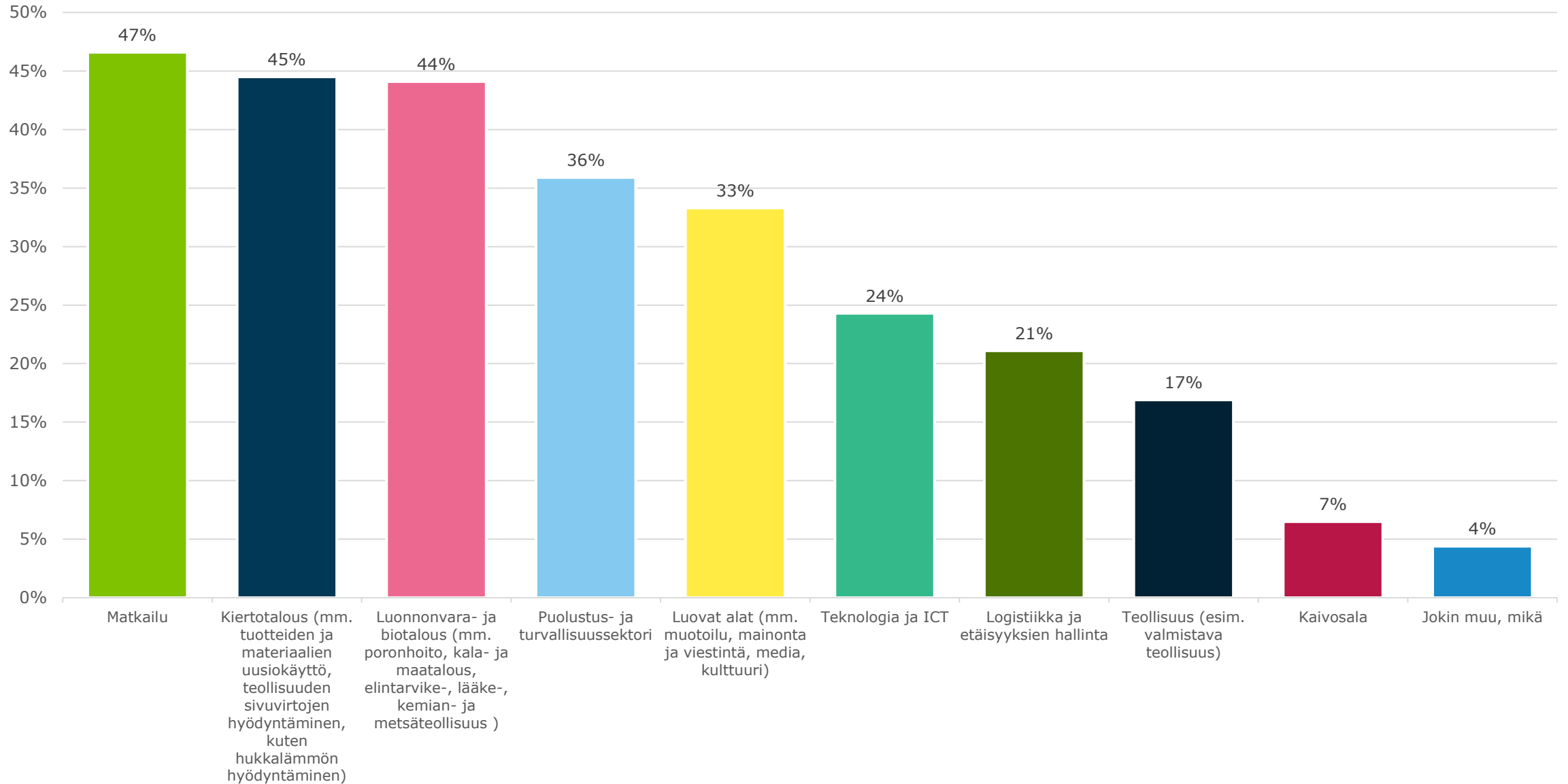
11. Tunnistan, että ilmastonmuutos ja luontokato muodostavat merkittäviä riskitekijöitä Rovaniemen, Lapin ja arktisten alueiden kannalta. (n=474)

12. Haluan, että Rovaniemeä kehitetään niin, että ilmastonmuutoksen ja luontokadon vaikutuksia pyritään hillitsemään, vaikka se tarkoittaisi osaltani esim. yksityisautoilun vähentämistä, tiiviimpää asumista ja muutoksia kuluttajakäyttäytymiseen (n=471)

MIHIN ELINKEINOIHIN ROVANIEMELLÄ TULISI PANOSTAA?

Avovastausten täydentäminen

- **Keskusta-alueen kehittäminen:** vastaajat toivoivat tasapainoista kehitystä, jossa huomioidaan monipuolisesti joukkoliikenteen parantamiseen, viheralueisiin ja viihtyisyyteen sekä myös yksityisautoiluun liittyvät kysymykset.
- **Matkailu ja sen vaikutukset:** Matkailun rooli Rovaniemellä jakoi mielipiteitä. Osa vastaajista koki, että matkailuun on panostettu liikaa paikallisten asukkaiden kustannuksella, kun taas toiset näkivät sen tärkeänä elinkeinona, joka tuo tuloja ja työpaikkoja. Useat vastaajat toivoivat matkailun kehittämistä kestävämmällä tavalla ja muiden elinkeinojen tukemista matkailun rinnalla.
- **Joukkoliikenne ja liikkuminen:** Joukkoliikenteen parantaminen nousi esiin monissa vastauksissa. Vastaajat toivoivat parempia yhteyksiä erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin, jotta myös syrjäseutujen asukkaat pääsisivät liikkumaan sujuvammin. Yksityisautoilun vähentämistä pidettiin tärkeänä, mutta se vaatisi joukkoliikenteen merkittävää kehittämistä.
- **Asuminen ja yhdyskuntarakenne:** Vastaajat toivoivat monipuolisempia asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteisiin ja -vaiheisiin. Erityisesti omakotitaloalueiden rakentamista ja säilyttämistä pidettiin tärkeänä. Asuinalueiden tiivistämiseen suhtauduttiin penseästi. Myös kylien elinvoimaa sekä rantojen käytön kehittämistä korostettiin.
- **Luonto ja ympäristö:** Luonnon ja viheralueiden merkitys korostui monissa vastauksissa. Puhdas luonto nähtiin Rovaniemen valttikorttina. Ilmastonmuutoksen ja luontokadon vaikutukset herättivät huolta, ja monet toivoivat, että nämä otettaisiin huomioon kaikessa päätöksenteossa. Vastaajat toivoivat, ettei luontoa ja virkistysalueita uhrattaisi rakentamisen kustannuksella (mm. Ounasvaara ja Pöyliövaara).
- **Kulttuuri ja tapahtumat:** Rovaniemellä koettiin olevan puutteita kaupunkikulttuurissa ja tapahtumatarjonnassa. Vastaajat toivoivat enemmän taide- ja kulttuuritapahtumia, jotka houkuttelisivat sekä paikallisia että ulkopaikkakuntalaisia. Esimerkiksi "Taiteiden yö" -tapahtuman kehittämistä ulkotapahtumaksi ehdotettiin.
- **Elinkeinot ja työpaikat:** Vastaajat toivoivat monipuolisia työmahdollisuuksia ja elinkeinoja (mm. luovat alat, akateemiset ja tietotyön alat, naisvaltaiset alat sekä kestävä teollisuus).
- **Yhteenveto:** vastauksissa korostui asukkaiden toive tasapainoisesta kehityksestä huomioiden ympäristö ja ilmasto, kattava yritys- ja elinkeinorakenne, viihtyisä ja elinvoimainen keskusta, lähivirkistysalueet, monipuoliset asumisen ja liikkumisen mahdollisuudet sekä toiveet asukkaiden ja matkailijoiden tarpeiden yhteensovittaminen.

Mitkä asiat näet Rovaniemen suurimpina mahdollisuuksina tulevaisuuden kannalta?

- **Luonto ja ympäristö:** Luonto ja ympäristö nousivat esiin Rovaniemen suurimpina vahvuuksina (luonnonläheisyys, puhdas luonto ja virkistysmahdollisuudet). Luonnon suojelu ja sen kestävä hyödyntäminen nähtiin tärkeinä tulevaisuuden kannalta. Ristiriitoja syntyi kuitenkin siitä, miten luontoa tulisi hyödyntää. Osa vastaajista kannatti luonnon säilyttämistä mahdollisimman koskemattomana, kun taas toiset näkivät mahdollisuuksia esimerkiksi matkailun kehittämisessä luonnon avulla.
- **Matkailu:** Matkailu nähtiin yhtenä Rovaniemen suurimmista mahdollisuuksista. Osa vastaajista koki, että matkailuun on panostettu liikaa paikallisten asukkaiden kustannuksella. Osa vastaajista toivoi ympärivuotisen matkailun kehittämistä, kun taas toiset olivat huolissaan matkailun vaikutuksista ympäristöön ja paikallisiin asukkaisiin.
- **Koulutus ja osaaminen:** Rovaniemen yliopisto ja AMK nähtiin tärkeinä vetovoimatekijöinä, jotka tuovat kaupunkiin nuoria ja osaavia ihmisiä. Toivottiin että koulutusta ja tutkimusta kehitetään monipuolisesti (ml. ympäristöalat, insinööritieteet ja uudet teknologiat, opettajankoulutus, luovat alat ja kulttuuri).
- **Liikenne ja infra:** Liikenneyhteyksien parantaminen ja joukkoliikenteen kehittäminen olivat monien vastaajien mielestä tärkeitä teemoja. Erityisesti junayhteyksien parantaminen ja joukkoliikenteen lisääminen nousivat esiin. Osa kannatti joukkoliikenteen parantamista ja yksityisautoilun vähentämistä, kun taas toiset näkivät yksityisautoilun tärkeänä.
- **Asuminen ja rakentaminen:** Asumisen monipuolistaminen ja täydennysrakentaminen olivat keskeisiä teemoja. Toivottiin että Rovaniemi tarjoaisi monipuolisia asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteisiin ja -vaiheisiin. Osa vastaajista kannatti tiivistämistä ja kerrostalojen rakentamista, kun taas toiset halusivat painottaa väljyyttä, pientaloalueita ja viheralueita
- **Kulttuuri ja tapahtumat:** Kulttuuri- ja tapahtumatarjonnan monipuolistaminen nähtiin tärkeinä kaupungin vetovoimatekijänä. Vastaajat toivoivat taide- ja kulttuuritapahtumia, jotka houkuttelisivat paikallisia että vierailijoita.
- **Elinkeinot ja työpaikat.** Vastaajat toivoivat, että kaupunki panostaisi matkailun lisäksi myös muihin aloihin, kuten teknologiaan ja ICT:hen, uudistuvaan teollisuuteen (kiertotalous, energiantuotanto) sekä luoviin aloihin ja kulttuuriin.

Mitkä asiat näet Rovaniemen suurimpina uhkatekijöinä tulevaisuuden kannalta?

- **Matkailu:** Matkailu nähtiin mahdollisuutena että uhkana. Monet olivat huolissaan matkailun hallitsemattomasta kasvusta ja sen vaikutuksista asukkaisiin, infraan ja ympäristöön. Airbnb:n suosion epäillään nostavan asuntojen hintoja ja vähentävän pitkäaikaisten vuokra-asuntojen saatavuutta. Toisaalta matkailu tuo tuloja ja työpaikkoja. Ristiriitoja syntyi siitä, miten matkailua tulisi kehittää ja hallita, jotta se hyödyttäisi sekä paikallisia että matkailijoita.
- **Ilmastonmuutos ja ympäristö:** Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset nähtiin suurina uhkatekijöinä Rovaniemen tulevaisuudelle. Vastaajat olivat huolissaan ilmaston lämpenemisestä, lumiajan vähenemisestä ja luonnon monimuotoisuuden katoamisesta. Esimerkiksi Ounasvaaran rakentaminen matkailukäyttöön herätti paljon vastustusta.
- **Kaupungin kehittäminen ja kaavoitus:** Kaupungin kehittäminen herätti paljon keskustelua ja ristiriitoja. Osa vastaajista koki, että kaupunkia kehitetään liikaa matkailijoiden ehdoilla, mikä heikentää paikallisten asukkaiden elinoloja. Esim. korkeiden kerrostalojen rakentaminen keskusta ja viheralueiden vähentäminen nähtiin uhkina kaupungin viihtyisyydelle. Toisaalta osa vastaajista kannatti tiivistä rakentamista ja kaupungin kasvua, jolla voitaisiin houkutella asukkaita ja investointeja.
- **Joukkoliikenne ja infrastruktuuri:** Joukkoliikenteen ja infrastruktuurin kehittäminen nähtiin tärkeänä, mutta myös haasteellisena. Vastaajat toivoivat parempia joukkoliikenneyhteyksiä ja pysäköintimahdollisuuksia, mutta samalla olivat huolissaan yksityisautoilun lisääntymisestä ja sen vaikutuksista ympäristöön. Ristiriitoja syntyi siitä, miten liikennettä tulisi kehittää kestäväällä tavalla, joka palvelee sekä paikallisia asukkaita että matkailijoita.
- **Paikallisten asukkaiden huomioiminen:** Monet vastaajat kokivat, että paikallisten asukkaiden tarpeet ja toiveet jäivät usein matkailun ja investointien varjoon. Esimerkiksi palveluiden ja infrastruktuurin kehittämisessä tulisi huomioida paikallisten asukkaiden tarpeet paremmin. Ristiriitoja syntyi siitä, miten kaupunkia tulisi kehittää niin, että paikalliset asukkaat kokevat sen omakseen ja viihtyvät siellä.
- **Ristiriidat ja potentiaaliset konfliktit:** Vastauksissa ilmeni monia ristiriitoja ja potentiaalisia konflikteja. Esimerkiksi matkailun ja paikallisten asukkaiden tarpeiden yhteensovittaminen herätti paljon keskustelua. Lisäksi ilmastonmuutoksen vaikutukset ja ympäristön suojeleminen olivat keskeisiä teemoja, joissa näkemykset erosivat toisistaan. Kaupungin kehittämisessä ja kaavoituksessa oli myös paljon ristiriitoja, sillä osa vastaajista kannatti tiivistä rakentamista ja kasvua, kun taas toiset halusivat säilyttää kaupungin luonnonläheisyyden ja viihtyisyyden.

Vastaajien taustatiedot 1/2

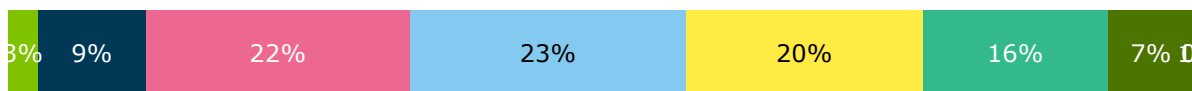
SUKUPUOLI (N=477)

Mies Nainen Muu En halua vastata

IKÄ (N=475)

Alle 18 18-25 26-35 36-45 46-55 55-64 65-74 75-84 85+

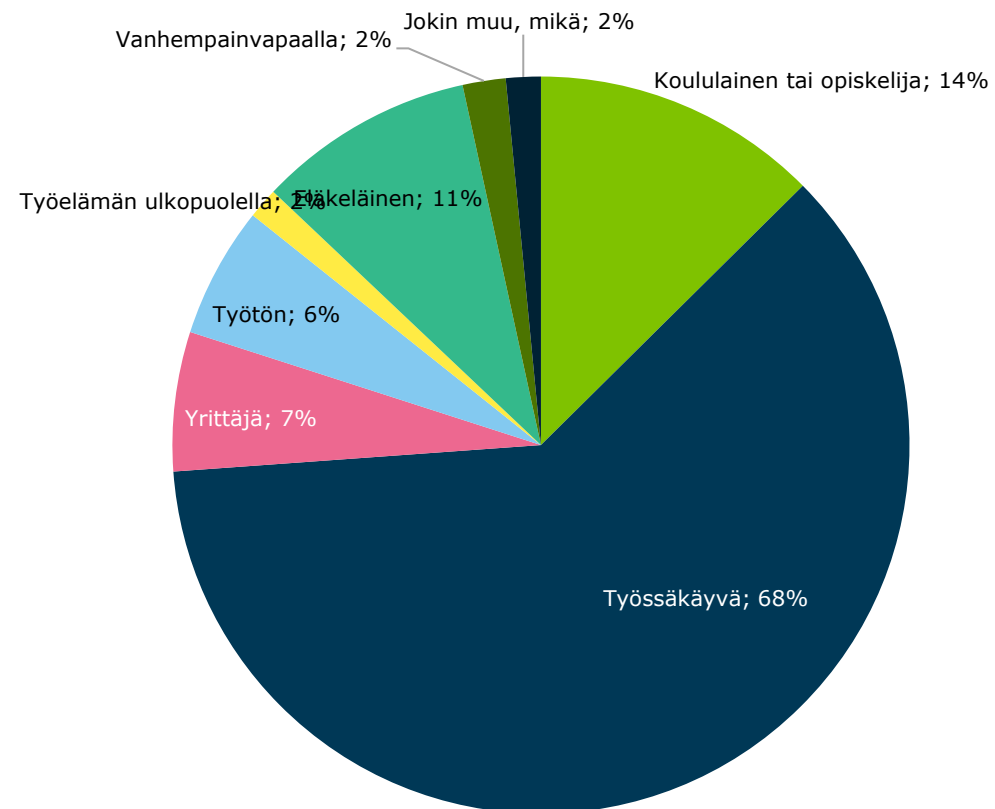

ASUINPAIKKA (N=476)

Asun Rovaniemellä
En asu Rovaniemellä, mutta vierailen paikkakunnalla säännöllisesti (esim. opiskelu, työ, mökki)
En asu Rovaniemellä, mutta olen kiinnostunut kaupungin asioista

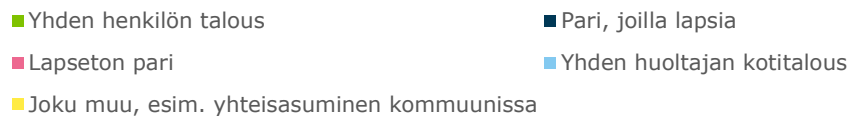

PÄÄASIALLINEN TOIMENKUVA

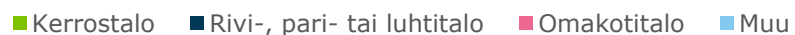

Vastaajien taustatiedot 2/2

KOTITALOUDEN TYYPPI (N=474)

ASUMISMUOTO (N=473)

POSTINUMEROALUE, JOS ASUU ROVANIEMELLÄ (n=393)

